

Vides izziņas spēļu konkurss „Iepazīsti vidi!”

Kā izveidot vides izziņas spēli?

Kopā ar skolēniem esat nolēmuši izveidot izziņas spēli, bet nezināt, ar ko sākt? Te būs pāris vienkāršu soļu, kas varētu jums palīdzēt. Uzsākot darbu pie spēles izveides, skolēniem jāzina, kādam jābūt gala rezultātam (*jebkādas formas oriģināla izziņoša spēle par vidi, vides likumsakarībām vai vides problēmām, atbilstoša noteiktajai gada tēmai*), kādiem kritērijiem jāatbilst rezultātam (*tiks vērtēta spēles oriģinalitāte, izziņas vērtība un vides izglītības saturs, kā arī atbilstība gada tēmai*). Tiks vērtēta arī spēles pasniegšanas atraktivitāte. Šie ir jautājumi, kas jāpatur prātā, veidojot spēli.

Tātad – ķeramies pie darba!

Iejas izvēle

- Piedāvāriet skolēniem gada tēmu un ļaujiet viņiem *ģenerēt* idejas, par ko viņi šīs tēmas ievaros varētu izstrādāt spēles.
- No daudzajām idejām skolēni izvēlas tās, kuras viņus interesē visvairāk.
- Svarīgi neizvēlēties pārāk plašu (būs grūti iekļauties laikā, skolēni “nosliks” informācijā), bet arī ne ļoti šauru un specifisku tēmu.
- Jau pašā sākumā svarīgi ir domāt arī par to, kāda būs spēles forma (*vai tā būs galda spēle, datorspele, lomu spēle, viktorīna utt.*). Protams, laika gaitā to var precizēt un izmainīt.
- Jāizvērtē arī laika un resursu ierobežojumi.

Informācijas vākšana

- Šajā darba posmā jāsaprot precīzi, kāda informācija būs vajadzīga – gan par spēles saturu, gan izvēlēto spēles formu. Ir labi sagatavot sarakstu, kādu informāciju vajadzēs un kur to varēs dabūt.
- Spēle būs vērtīgāka un skolēni vairāk iemācījušies, ja tiks izmantoti dažādi informācijas avoti, kā arī izzināti daudzpusīgi viedokļi. Ieteicams izmantot uzticamus informācijas avotus – enciklopēdijas, intervijas ar jomas speciālistiem, zinātniekiem, muzeju ekspozīcijas utt. Kritiski jāizvērtē internetā atrodamā informācija, jo tā var būt novecojusi vai neatbilstoša. Priekšroka dodama speciālistu veidotām mājas lapām, Vides ministrijas, aizsargājamo dabas teritoriju internetā vietnēm utt. Darba gaitā neaizmirstiet piefiksēt visus izmantotos informācijas avotus, tas vēlāk būs nepieciešams literatūras sarakstam.

- Pirms doties tālāk, svarīgi apkopot un izanalizēt iegūto informāciju. Varbūt nepieciešama vēl kāda informācija?
- Atcerieties, ka ne vienmēr labai izziņas spēlei ir jāsaturs plaša informācija, bieži vien daudz svarīgāks ir šīs informācijas pasniegšanas veids un tas, kā tā spēlētājam paliks atmiņā!

Spēles praktiska izveide

- Šis ir īstais brīdis, lai precizētu darba plānu (*Cik daudz laika vēl atlicis? Kas vēl jāizdara? Kurš ko darīs?*). Nebaidieties koriģēt sākotnējos plānus, ja darba gaitā radusies labāka ideja!
- Piesaistiet konsultantus, kas jums var palīdzēt izveidot iecerēto galarezultātu! Tie var būt gan no skolotāju, gan vecāku vidus. Nebaidieties meklēt konsultantus arī ārpus skolas!
- Izvērtējot iepriekš savākto informāciju, izdariet galīgo izvēli par spēles saturu un galarezultātu (*Kāda tieši būs jūsu spēle? Kādi būs noteikumi? Kam tā būs domāta? Cik dalībnieku varēs piedalīties? Cik daudz laika vajadzēs, lai to izspēlētu? Cik vietas? Kādi materiāli?*)
- Spēles noformēšanai noteikti būs nepieciešamas ilustrācijas. Kur tādas iegūsi? Meklēsiet internetā, pārkopēsiet no grāmatām vai zīmēsiet paši? Ja izmantojat internetā iegūtus vai publicētus attēlus, atcerieties, ka tos aizsargā autortiesības! Pārlicinieties, vai attiecīgajā interneta vietnē ir norādīts, ka attēlus var brīvi izmantot bez atlīdzības. Iespējams, ka ir norādīts, ka attēlu izmantošanai ir nepieciešama autoru atļauja, tādā gadījumā ar tādu arī vajadzētu nodrošināties. Vienkāršāk ir ar pašu zīmējumiem – to autori esat jūs un nevienam atļauja par to izmantošanu nav jāprasa!
- Izstrādājiet precīzi spēles noteikumus! Izmēģiniet spēli, lai redzētu, kā tā darbojas. Vai viss ir skaidrs un saprotams? Vai nav nepieciešami kādi uzlabojumi? Iedodiet to izspēlēt saviem draugiem, jo pašiem bieži vien ir grūti saskatīt kļūdas vai problēmas.

Prezentācija

- Izspēlējiet spēli! Uzaiciniet klasesbiedrus vai citu klašu skolēnus, izspēlējiet spēli klases vakarā vai kādā skolas pasākumā. Uzaiciniet arī viesus – citus iesaistītos skolotājus, vecākus, konsultantus – parādiet savu spēli iespējami plašākai publikai!
- Piesakiet spēli konkursam! Pie novada interešu izglītības speciālista noskaidrojiet, kad ir plānots novada konkurss un kādā veidā jāiesūta spēles apraksts. Lai veicas!

Izvērtējums

- Katram darbam nepieciešams izvērtējums. Pēc prezentācijas vai dalības konkursā svarīgi ir izvērtēt gan spēles tapšanas gaitu, gan gala rezultātu. Vai izdevās iecerētais? Vai patika strādāt kopā pie spēles izveides? Vai nākamreiz kaut ko vajadzētu darīt savādāk?

Esat gatavi jaunai spēlei?

Vairāk par konkursa „Iepazīsti vidi!” norisi un iespēju tajā piedalīties varat uzzināt konkursa nolikumā.

I.Liepiņa

67350814